

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Oczy zwrócone na Olsę

O ile w Monachium noc wczorajsza była kulminacyjna, o tyle dla Polski, o tyle w każdym mieście polskim w tej chwili, gdy piszę te słowa, a jest godzina 12 w nocy, wszyscy żyją oczekiwaniem. Wszyscy rozumieją, że coś się musi stać. Stać między Pragę i Warszawą, stać nad Olsą.

Oczekiwaliśmy cały czas, że Czesi, którzy przecież są Słowianami okaza się w chwilach ciężkich dla siebie bardziej skorzy do ustępstw na rzecz Polki niż Niemiec. Logika kazała oczekiwać, że najprzód zaspokoją nasze żądania, usuną przeszkody, jakie stoją na drodze do unormowania stosunków z Polską. Byłby to czyn wcale nie hańbiący, bo stanowiący tylko za doświadczenie za wyrządzone krzywdy.

Okazało się tymczasem, że ten naród nie jest zdolny do żadnych samodzielnych decyzji, że czeka na to, aby o nim decydowano bez niego.

Myśmy na szczęście dawno wyzwolić się od tego rodzaju hańbiącej zależności od kogokolwiek bądź, i z Czechami moglibyśmy się liczyć poważnie o tyle tylko, o ile by oni sami z sobą poważnie się liczyli.

Błądzić może każdy, ale trwać w błędzie stale może tylko ten, kto pragnie własnej zguby. Czesi ponieśli wczoraj w Monachium ciężkie konsekwencje swej polityki trzymania się pańskiej klamki — Francji i Sowietów. Ani Francja, ani Sowiety w niczym im nie pomogły. W Europie obok wielkich państw przytaczających inne swą wielkością przyszłość mają tylko państwa samodzielne wiążące się ze sobą sojuszami na zasadach pełnej niezależności. Sieć tego rodzaju sojuszów z inicjatywy polskiej wiąże wielką rodzinę państw od Adriatyku do Morza Białego.

W tej rodzinie, w tym zespole nie można ścierpieć wasali i sługusów, zależnych od zewnętrznych potencji i zewnętrznych czynników dyspozycyjnych. Te swoje stosunki z moźnymi „przyjaciółmi” Czechy umiały wygrać przeciwko nam w roku 1920. Dziś jednak to się im nie udało tak, jak się nie udało przeciwko Niemcom.

Śląsk Zaolzański musi wrócić do Polski. To jest zadanie na najbliższe nie tyle dni, ile godziny, a może nawet minuty, jak głosi odezwa wywieżona w Cieszynie i podane obok wiadomości.

Na dłuższą metę na dalszą przyszłość jednak nie tylko Śląsk Zaolzański, ale cała Czechosłowacja powinna wrócić do zgodnego współżycia z narodami, z którymi je historia, geografia i krew sama wiązały.

Opamiętać się i wrócić lub zginać.

Piotr Lemiesz.

Drogi do Polski zabarykadowane

CIESZYN, (Pat). Wszystkie drogi idące w kierunku granicy polskiej zostały zamknięte dla ruchu samochodowego i pieszego i zabarykadowane zasiekami z drutów kolczastych.

Z Morawskiej Ostrawy do Cieszyna dostać się można jedynie daleką objazdową boczną drogą przez Ropkę.

Kategoryczne żądanie Polski uregulowania sprawy Śląska Cieszyńskiego

Polska nie godzi się na przewlekanie sytuacji

Narada na Zamku

WARSZAWA (Pat). Pan Prezydent R. P. przyjął wczoraj w obecności Pana Marszałka Śniętego Rydza p. p. prezesa rady ministrów gen. Sławoja Składkowskiego, wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego i ministra spraw zagranicznych, Józefa Becka.

Przejrzysta intencja Pragi

WARSZAWA (Pat). Odpowiedź czeska na notę polską z dnia 27.X. br. wbrew kilkakrotnym oficjalnym zapowiedziom pochodzącym od najwyższych czynników czeskich nie była doręczona ani wieczorem dn. 29b m. ani rano w dniu wczorajszym. Dopiero o godz. 13 dn. 30.IX. wręczono postowi polskiemu w Pradze notę, który bezzwłocznie przestał ją samolotem do Warszawy.

W sposób zdumiewający i nieoczekiwany w obliczu nowąg dzisiejszej sytuacji, nota ogranicza się niestety do ogólników, którymi rząd czeski widocznie usiłuje jedynie przewlec sytuację i uchylić się od wykonania złożonych uprzednio oświadczeń.

Jest rzeczą ubolewania godną, że w tak doniosłej sprawie pełne spokoju postępowanie Rządu Polskiego zostało widocznie wykorzystane przez Pragę dla zlekceważenia asno i kategorycznie postawionych żądań polskich. Ta nie-

oczekiwana reakcja rządu czeskiego była powodem, że Rząd Polski wczoraj odpowiedział bezzwłocznie, domagając się w sposób jasny i sprecyzowany spełnienia słusznych i umotywowanych żądań polskich w sprawie Śląska Cieszyńskiego.

Odpowiedzialność za niezatawienie tej sprawy spadnie jedynie na rząd czeski.

Rząd Polski odpowiedział natychmiast

Nota została doręczona Pradze po godz. 22

WARSZAWA. (Pat). Nota polska została wysłana do Pragi specjalnym samolotem, który wylądował tam o godz. 22.07 i będzie natychmiast doręczona rządowi czeskiemu.

U min. Becka

WARSZAWA (Pat). Minister spraw zagranicznych p. Józef Beck przyjął w dniu wczorajszym ambasadorów: Niemiec, Italii, Wielkiej Brytanii, Francji, Stanów Zjednoczonych i Rumunii oraz posła Węgier.

Podsekretarz stanu w ministerstwie spraw zagranicznych p. Jan Szebek przyjął posła Belgii.

Praga przyjęła warunki monachijskie

PRAGA, (Pat). Poseł czechosłowacki w Berlinie minister Mastwy, który bawił na konferencji w Monachium w charakterze oficjalnego obserwatora swego rządu, powrócił wczoraj do Pragi o godz. 7.30 rano i niezwłocznie udał się na zamek w Hradczynie, aby złożyć prezydentowi republiki sprawozdanie z przebiegu i wyników narad mocarstw.

O godz. 9 pod przewodnictwem prezydenta Benesa zebrała się RADA MINISTRÓW, która przez cały dzień wczoraj w stałym kontakcie z przedstawicielami stronnic tw politycznych obradowała niemal bez przerwy.

Tymczasem wśród społeczeństwa czeskiego zapanował NASTRÓJ PEŁNEGO NAPIĘCIA OCZEKIWANIA. W godzinach popołudniowych na ulice Pragi wyległy tłumy mieszkańców. Tu i ówdzie tworzą się pochody i manifestacje.

O godz. 17 przez radio PRZEMÓWIŁ PREMIER GEN. SYROVY. Przemówienie jego transmitowane było przez megafony ustawione na ulicach w różnych punktach miasta.

OGŁASZAJĄC DECYZJĘ RZĄDU PRZYJĘCIA UCHWAŁ MONACHIJSKICH MÓWKA WEZWAŁ SPOŁECZEŃSTWO DO ZACHOWANIA SPOKOJU i zimnej krwi oraz powstrzymania się od wszelkich odruchów nieopanowania.

Po przemówieniu gen. Syrovego odczytany został rozkaz dzienny naczelnego wodza armii czechosłowackiej gen. Krajczego.

W związku z tym manifestacje i demonstracje przybrały na sile. W wielu punktach miasta skonsygnowano silne oddziały policji. Brak dotychczas wiadomości o reakcji społeczeństwa w ośrodkach prowincjonalnych. Niemniej jednak WŁADZE LICZĄ SIĘ Z PEWNYMI NIEOPANOWANYMI ODRUCHAMI.

Czeska agresja na terytorium Polski

WARSZAWA (Pat). W nocy dnia 28 bm. między godziną 20-tą a 24-tą było terytorium polskie gęsto ostrzelane w kilku fazach ogniem broni ręcznej oraz karabinów maszynowych, otwartym z kierunku miejscowości Dzieńmorowice w Czechosłowacji, a skierowanym na miejscowość Godów w woj. śląskim.

Świadoma ta napaść przekraczająca swoim charakterem dotychczasowe czeskie akty prowokacyjne, będące pogwałceniem terytorium Rzplitej ZMUSZA RZĄD POLSKI DO WYCIĄgnięcia KONSEKWENCYJ I DO ZRZUCENIA ZA NIE CAŁEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI NA NAPASTUJĄCĄ STRONĘ CZECHOSŁOWACKĄ.

Cała Polska żąda Zaolzia

WARSZAWA, (Pat). Społeczeństwo polskie manifestuje w dalszym ciągu swe

niezłomne stanowisko w sprawie Śląska Zaolzańskiego.

Na całym obszarze Rzeczypospolitej odbywają się wiece i zgromadzenia, na których obywatele kategorycznie domagają się przyłączenia Śląska Zaolzańskiego do Polski.

Jednocześnie w dalszym ciągu napływają ofiary w gotowiznie bądź w naturze, na rzecz ucodziców z Zaolzia.

Komunikat o ewakuacji

PRAGA, (Pat). W Pradze ogłoszono następujący komunikat urzędowy:

Zgodnie z układem czterech, przyjętym dziś przez rząd czechosłowacki, ROZPOCZNIE SIĘ W NOCY 1 PAŹDZIERNIKA STOPNIOWA EWAKUACJA ODCINKA, OZNACZONEGO NA PLANIE Nr 1. Ewakuacja ta trwać będzie 1 i 2 października. po czym nastąpi stopniowa ewakuacja innych odcinków.

Odcinek nr. 1 znajduje się w Czechach południowych od granicy południowo-zachodniej w lesie czeskim południowym, to znaczy na północ od Pasawy i Lincu (Austria). W STREFIE TEJ ZNAJDUJĄ SIĘ MIASTA VOLERY i VYSSI BROD, jak również inne gminy położone w biegu rzeki Welfawy (Moldau).

Demonstracje uliczne

PRAGA, (Pat). Demonstracje na ulicach Pragi trwały do późnych godzin wieczornych. Silne oddziały policji pieszej i konnej otaczały demonstrujących.

Z tłumów padały okrzyki przeciwko rządowi oraz okrzyki antyniemieckie. Na przedmieściach postawa tłumów gdzieśgdzie doprowadziła do konieczności czynnej interwencji organów policyjnych.

Międzynarodowa komisja ustaliła szczegóły zajęcia Sudetów

BERLIN, (Pat). Międzynarodowa komisja, której powierzono wykonanie układu monachijskiego z dn. 29 ub. m. odbyła się wczoraj o godz. 17 pierwsze posiedzenie, wybierając swym przewodniczącym sekretarza stanu M. S. Z. Rzeszy Weizsaackera.

Komisja mianowała następnie podkomisję spraw zagadnień wojskowych, która natychmiast zajęła się sprawą ustalenia warunków przejmowania pierwszej strefy.

Następnie odbyło się plenarne posiedzenie komisji, na którym zatwierdzono wnioski podkomisji. Przed zakończeniem posiedzenia członkowie komisji wyrazili nadzieję, że zarówno strony zainteresowane, jak i pozostałe kraje uczynią wszystko co możliwe, aby stworzyć atmosferę przyczyniającą się do pomyślnego zakończenia prac komisji.

Dzisiaj o północy wojska niemieckie miały wkroczyć do Sudetów

PRAGA (Pat). Demonstracje na ulicach Pragi, które w godzinach wieczornych przybrały na sile z centrum miasta przeniosły się przed parlament. Tłum złożony przeważnie z wyrostków wznosił okrzyki przeciw Rzeszy niemieckiej. O godz. 18 czeska agencja telegraficzna ogłosiła szczegóły planu monachijskiego.

Ewakuacja pierwszej strefy kraju sudeckiego przez wojska czeskie rozpocząć się miało dzisiaj o północy.

Rozkaz d-ty niemieckich sił zbrojnych

BERLIN (Pat). Naczelny dowódca sił zbrojnych Rzeszy gen. Brauchitsch wydał następujący rozkaz dzienny do armii:

Począwszy od 1 października wojsko niemieckie wkroczyć będzie na wyzwolone przez naszego wodza ob-

szary Czech. Wojsko niemieckie wkroczyć tam będzie z radosną dumą, że jest symbolem niemieckiej dyscypliny i porządku i że odtąd będzie mogło, jako wykonawca rozkazów swego najwyższego Wodza zapewnić swym rodakom obronę niemieckiego oręża

Szczegóły podpisania układu w Monachium

MONACHIUM (Pat). Kola niemieckie po dają następujące szczegóły podpisania układu czterech mocarstw:

Po trwających ogółem przeszło 8 godzin rozmowach podpisał kanclerz Hitler o godz. 028. jako pierwszy, układ czterech mocarstw w dwóch egzemplarzach oraz załączoną do układu mapę ludnościową Czechosłowacji z wykreślonymi obszarami sudeckimi, które restitują odsłapanie Rzeszy. Następnie położyli swe podpisy premier brytyjski Chamberlain, szef rządu włoskiego Mussolini i premier francuski Daladier. Fotografowie utrwalili ten pamiętny moment, w którym pierwszy między czterech wielkich krajów Europy położyli końcowy podpis. Dla aktu podpisania, jak i dla dokonanego uprzednio ostatniego czytania układu i czterech dodatkowych deklaracji zebrały się w gabinecie kanclerza wszystkie biorące udział bezpośrednie w rozmowach osoby. W wielkich fotelach klubowych zastąpił przy okrągłym stole w półkolu przy wielkim kominku pod portretem pierwszego kanclerza niemieckiego Ottona von Bismarcka czterech szefów rządów ze swymi współpracownikami. W kole tym znajdowali się między innymi: minister spraw zagranicznych hr. Ciano, minister spraw zagranicznych von Ribbentrop, generał sekretarz na Quai d'Orsay Leger i sir Horace Wilson, dalej ambasadorowie berlińscy Francji, Włoch i Wielkiej Brytanii. Ze strony niemieckiej obecni byli przy tej ceremonii gen. feldmarszałek Goering, zastępca kanclerza Rudolf Hess, minister Rzeszy von Neurath, sekretarz stanu von Weizsäcker, jak również kilka osób z ministerstwa spraw zagranicznych Rzeszy i otoczenia kanclerza. Przed podpisaniem nastąpiło ostatnie czytanie układu. Radca legacji dr Schmidt od czytał układ w językach niemieckim i angielskim, a ambasador Francois Poncet w języku francuskim.

Po krótkiej rozmowie na temat treści do dawkowych deklaracji rozpoczęło się podpisywanie. Gdy wszystkie dalsze, pozostające otwartymi, kwestie zostały wyjaśnione, podpisane zostały w tej samej kolejności, co i układ główny, dodatkowe dokumenty, a więc w sprawie zagadnienia mniejszości polskiej i węgierskiej w Czechosłowacji, o gwarancji przyszłej Czechosłowacji i o składzie przewidzianej w układzie komisji międzynarodowej.

Kierownice osobistości zagraniczne wpięły się następnie, na prośbę kanclerza, do księgi gości w pałacu kanclerskiego. Gdy wszystkie formalności zostały zakończone, kanclerz Hitler pożegnał się w serdecznych słowach z szefami rządów zagranicznych. Wyraził on im równocześnie w imieniu narodu niemieckiego podziękowanie za ich wysiłki i dodał, że z pewnością ich własne na rędy będą równie szczęśliwe, jak naród niemiecki z tego, że zdołano doprowadzić kryzys do szczęśliwego zakończenia. Następnie kanclerz serdecznie uściśnął ręce Mussoliniego, Chamberlaina i Daladiera, po czym premier brytyjski Neville Chamberlain oświadczył ze swej strony, iż dla niego osobliwie sprawiło wielką radość przybycie do Monachium. Jest on przekonany, że naród angielski podzieli uczucia, o których mówił przed chwilą kanclerz.

W końcu kanclerz Hitler pożegnał się raz jeszcze szczególnie serdecznie z trzema szefami rządów i ich otoczeniem.

AKCENTY PAKTU 4-ch

Deklaracja angielsko-niemiecka

MONACHIUM, (Pat). Chamberlain odwiedził wczoraj o godz. 11,30 kanclerza Hitlera w jego prywatnym mieszkaniu. Chamberlainowi towarzyszył jego osobisty sekretarz lord Douglas. Podczas rozmowy między obu mężami stanu obecny był tłumacz Schmidt.

Kanclerz Rzeszy i premier Wielkiej Brytanii po odbytej rozmowie wydali następującą wspólną deklarację:

„Odbiliśmy dzisiaj naszą decyzję i uznaliśmy jednomyślnie, że zagadnienie niemiecko-brytyjskich stosunków ma duże znaczenie dla obu krajów i dla całej Europy.

Podpisane wczoraj wieczorem porozumienie oraz zawarty uprzednio układ morski niemiecko-brytyjski były aktami symbolizującymi życzenie naszych obu narodów, aby nigdy już między sobą nie uciekać się do wojny. Jesteśmy zdecydowani jeszcze inne zagadnienia obchodzące oba nasze kraje zbadać metodą konsultacji i nie ustawać w wysiłkach, aby ewentualne powody rozbieżności opinii z naszej drogi usunąć i w ten sposób przyczynić się do pokojowego rozwoju Europy”.

(—) ADOLF HITLER (—) NEVILLE CHAMBERLAIN.

Krwawe starcia ludności polskiej z żandarmerią czeską

CIESZYN, (Pat). Wczoraj w nocy w niemieckiej Łutynie doszło do krwawego starcia pomiędzy żandarmerią i bojówkami czeskimi z jednej strony, a grupą Polaków z drugiej. Starcie powstało w ten sposób, że wzmocniony patrol żandarmerii idący drogą usiłował aresztować i przyprowadzić na posterunek dwóch spokojnie udających się domów Polaków.

Znając wzorowane na metodach sowieckich sposoby przeprowadzania badań przez żandarmów, Polacy stawili opór. Żandarmi dali w stronę Polaków salwę. Na odgłos strzałów z pobliskiego posterunku żandarmerii nadbiegły posiłki. Jednocześnie strzałami została zaalarmowana ludność, która stanęła w obronie napastowanych.

Strzelanina trwała przez dłuższy czas, a w jej wyniku jest kilkunastu rannych. Rano widziano, że z niemieckiej Łutyny wywieziono do szpitala w Orłowej 11 rannych żandarmów.

CIESZYN, (Pat). Jak się okazuje, w Racimowie podczas wczorajszego starcia między ludnością polską i żandarmerią oraz bojówkami komunistycznymi zabitych zostało kilku Polaków.

Również i miejscowa Hroza była dnia wczorajszego świadkiem starcia wywołanego przez komunistów, którzy napadli na grupę Polaków, wracających do domu. W wyniku powstałej strzelaniny kilkanaście osób jest rannych.

CIESZYN, (Pat). O nastrojach paniki, jaka ogarnęła Czechów na Śląsku Zaolzańskim, świadczy fakt, że w Wendryni dwóch członków narodowej gwardii przez czas dłuższy ostrzeliwało się nawzajem, przy czym każdy z nich sądził że ma przed sobą Polaka. Obaj są ranni.

Do jakich granic dochodzi rozwydrzenie działaczy czeskich na Śląsku Zaolzańskim dowodzi fakt, że w wielu „hranicarzu” osiadłych w Karwinie złożyło ślubowanie, że każdy z nich przed opuszczeniem Śląska zastrzeli 3 Polaków.

Godzina wyzwolenia jest bliska

Odezwa na murach Cieszyna

CIESZYN, (Pat). Wczoraj została w Cieszynie rozplakatowana odezwa p. Rodacy za Olzą — Armia Polska niesie wam wolność.

Niech nikt nie przypuszcza, że oflora krwi naszych braci za Olzą mogłaby być tematem jakichś międzynarodowych przetargów, bo cała Polska i jej rząd zdecydowali, że olosie Śląska Zaolzańskiego rozstrzygnie Armia Polska. Konferencja czterech wypowiedziała się niedwuznacznie o tym, że z powodu Czechosłowacji nie wyniknie wojna europejska. A więc uzgodniono, że Europa nie będzie się bić o ten niezdrowy twór. Zbliży się więc dla naszych braci za Olzą historyczna godzina, chwila powrotu. Liczy się nie na godziny lecz już na minuty. Na wypadek, gdyby Czechosłowacja nie zwróciła nam Śląska Zaolzańskiego dobrowolnie, o powrocie jego do Macierzy zadecyduje nasza Armia Polska.

Salwa do tłumy na ulicy Karwiny

CIESZYN, (Pat). Wczoraj w godzinach wieczornych na zaciemnionych ulicach Karwiny, po rozejściu się wiadomości o przemówieniu Benesa, zaczęły gromadzić się tłumy ludności. Żandarmeria dała do tłumy salwę, po czym wezwała na pomoc dla rozpędzania tłumów wojsko. Jest wielu zabitych i rannych.

Koszt Czechosłowacji ustępstwa w Hiszpanii Mussolini i Hitler wycofają ochotników z armii gen. Franco

LONDYN, (PAT). — Jak twierdzą w kołach politycznych Londynu, ustępstwa Brytyjsko-francuskie poczynione zostały w zamian za przyrzeczenie strony niemieckiej i włoskiej dokonania pewnych ustępstw, o ile chodzi o Hiszpanię.

Mussolini przyrzec miał, że obecnie przeprowadzi fakty-

czne wycofanie ochotników włoskich, podobną zgodę wyrazić miał również kanclerz Hitler.

Co do oddziałów międzynarodowych, które obsadzić mają obszar plebiscytowy, to — według kursujących w Londynie wiadomości — ob-

szar ten okupowany będzie przez legion brytyjski, t. zn. brytyjski związek byłych kombatanów. Legion brytyjski wysłać ma na teren plebiscytowy 50.000 ludzi, którzy pełnić będą swe funkcje nie w mundurach i uzbrojeniu, lecz w ubraniach cywilnych, mając tylko na ramieniu stosowne odznaki.

Dewizy mówią o pokoju

WARSZAWA (Pat). Na dzisiejszych giełdach walutowych dewizy europejskie, które ostatnio wykazały tak głęboki spadek, w naszym ciągu zwyżkowały w stosunku do dolara. Najmocniejszą tendencję miał funt angielski.

Dewiza na Paryż w notowaniach gotówkowych również powróciła do normy, natomiast w notowaniach terminowych utrzymuje się jeszcze stosunkowo wysoki poziom depozytów: w Londynie notowano depozyt jednodzienny 2,50 i trzymiesięczny 6,50.

Zakaz przelotu nad strefą „Śląsk Cieszyński”

WARSZAWA (Pat). W „Monitorze Polskim” z dnia wczorajszego ukazało się zarządzenie ministra spraw wojskowych z dnia 29 września 1938 r. o zakazie przelotu statków powietrznych przez strefę „Śląsk Cieszyński”.

Zarządzenie to ma brzmienie następujące:

1) Przelot statków powietrznych przez strefę „Śląsk Cieszyński” jest zakazany.

Strefa „Śląsk Cieszyński” obejmuje obszar określony następującymi granicami:

Od zachodu i południa granicą państwa od m. Olza do przecięcia granicy drogą Jelenia (Polska) — Polhora (Czechosłowacja).

Od pomocy szosą Olza — Wodzisław — zory — Pszczyna — rzeka Pszczynka do ujścia,

Od wschodu rzeką Sołą od m. Oświęcim do m. Żywiec i szosą od m. Żywiec do granicy państwa w rej. Kamienna.

Położenie oraz granice tej strefy obrazuje załączony szkic.

2) Przelot przez strefę zakazaną „Śląsk Cieszyński” może być w wypadkach wyjątkowych dozwolony jedynie za każdorazową zgodą szefa sztabu głównego.

3) Przepisy zarządzenia niniejszego nie dotyczą polskich wojsk statków powietrznych.

4) Zarządzenie niniejszego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych
KASPRZYCKI

Konferencja prasowa w Prezydium Rady Ministrów

WARSZAWA, (Pat). Dnia 30 bm. odbyła się w godzinach popołudniowych w prezydium rady ministrów pod przewodnictwem p. dyr. Mieczysława Lepeckiego konferencja prasowa z udziałem przedstawicieli prasy oraz kierowników referatów prasowych poszczególnych ministerstw, na której p. nacz. wydz. prasowego M. S. Z. Wiktor Skiński omówił aktualną sytuację polityczną.

BLACHE

I. CHELEM

POLECA

**OCYNKOWANA
TAŚMA
„SĘDZIMIR”**

**Wilno,
Końska 16**
Telefon 2-91

18 gndia wybory do Rady Miejskiej w Warszawie

WARSZAWA (Pat). W dniu 30 września b. r. minister spraw wewnętrznych zarządził wybory do rady miejskiej w Warszawie. Głosowanie w myśl tego zarządzenia odbędzie się w niedzielę dnia 18 grudnia b. r.

Zawach na pierwszego premiera repabliki chińskiej

SZANGHAI (Pat). 78-letni polityk chiński Tangszajyi padł dziś ofiarą zamachowców, którzy ciężko poranili go szklaną. Tangszajyi walczył ze śmiercią. Był on pierwszym premierem repabliki chińskiej w r. 1912, a następnie członkiem Kuomintangu. Przyczyny zamachu nie zostały dotychczas wyjaśnione.

Pociąg zatrzymany przez szarżę

CHARTUM (Pat). Pociąg pasażerski z Port-Sudanu przybył do Chartumu prawie z 12-godzinnym opóźnieniem, zatrzymany w drodze przez chmury szarżę, która na długim bieżni 3 km pokryła zwartą masę tor kolejowy. Szerokość przestrzeni zajmowanej przez owady, dochodziła w niektórych miejscach do 300 m.

Giełda warszawska

z dnia 30 września 1938 r.

Belgi belgijskie	90,27
Dolary amerykańskie	532,00
Dolary kanadyjskie	528,00
Florety holenderskie	290,84
Franki francuskie	14,49
Franki szwajcarskie	121,35
Funt angielski	25,76
Guldeny gdańskie	100,25
Korony czeskie	—
Korony duńskie	115,05
Korony norweskie	129,43
Korony szwedzkie	133,04
Liry włoskie	18,40
Marki fińskie	11,38
Marki niemieckie	—
Marki niemieckie srebrne	80,77
Tel Aviv	25,00

Akcje:

Bank Polski	125,00
-------------	--------

Papiery procentowe:

Pożyczka wewnętrzna	65,25
Pożyczka inwestycyjna pierwsza	83,00
Pożyczka inwestycyjna druga	84,00
Pożyczka konwersyjna	68,50
Pożyczka konsolidacyjna	66,65
4% premjowa dolarowa	—
8% ziem. dol. kupon	65,32

Wzmożenie aktywności komunistów

PRAGA, (Pat). Dzienniki komunistyczne na naczelnych miejscach zamieszczały opatrzone wielkimi tytulami doniesienia, iż rząd sowiecki oraz Stanów Zjednoczonych wypowiadają się za zwolaniem w sprawie Czechosłowacji szerokiej konferencji międzynarodowej.

Prasa komunistyczna powołuje się na artykuł pierwszy konstytucji czeskiej, głoszący, iż władza w państwie pochodzi z narodu i protestuje kategorycznie przeciwko ustępsom na rzecz Niemiec.

Na uwagę zasługuje, że od kilku dni wzrasta się znacznie aktywność tutejszych czynników komunistycznych.

Ministrem spr. zagr. Japonii prem. ks. Konoye

TOKIO, (PAT). — Premier ks. Konoye został dziś rano przyjęty przez cesarza, któremu złożył spr-

wozdanie z dymisji ministra spr. zagr. gen. Ugaki. Cesarz powierzył premierowi tekę spraw zagranicznych.

Rekonstrukcja rządu w Litwie

KOWNO, (Pat). Wczoraj nastąpiła częściowa rekonstrukcja gabinetu litewskiego, o czym już od pewnego czasu krążyły pogłoski. Ustąpił minister rolnictwa J. Turbeis, który objął prezesurę Banku Litewskiego. Dotychczasowy prezes Banku Litewskiego Staszkas został mianowany ministrem sprawiedliwości. Dotychczasowy minister sprawiedliwości Masulis ustąpił z rządu, pozostając jednak nadal przewodniczącym rady państwa. Tekę celnic-

wa objął tymczasowo premier Mironas.

Nowy minister sprawiedliwości Staszkas, urodzony w 1874, ukończył fakultet prawny w Moskwie i zajmował się adwokaturą w Kownie. W r. 1907 był posłem do drugiej Dumy, dbył w czasie zaboru rosyjskiego karę więzienia za swą działalność polityczną. W pierwszym gabinecie litewskim był ministrem spraw wewnętrznych. Prezesurę Banku Litewskiego piastował od roku 1930.

Narazie tylko płaszcz za 8 złotych

III.

(Od specjalnego wystannika)

Cieszyn, 28 września br.

Odrzuć po wyjściu z dworca zacząłem szukać Jelenia, który stał się Brunatnym. Nie dlatego, że zatrzymał się tam ongiś w roku 1813 książę Józef Poniatowski, jak głosi tablica, zawierająca nazwiska niejakiego Wache i niejakiego Kutuzowa, ale dlatego, że tam mieszka dobrze znany witanom dr Mergel.

Niestety dr. Mergel wybrał się właśnie do czeskiego Cieszyna. Poszedłem tedy sam na historyczny most. Most przez niedużą rzekę awan sował na wielkie wydarzenie historyczne. Obojętny przedtem, szary, zwykły i nudny, stał się nagle podobny do człowieka, który wygrał milion.

Realista powiedziałby tak. Trochę metrów kwadratowych, zasieczek z drutu na noc i 4 ludzi w różnych mundurach po obu stronach. Ale jak widać kochani cieszyniaczy są dumni ze swego mostu. Godzinami gapią się na pustą ulicę sąsiada na której nie dzieje się nic. Zresztą cóż może się dziać w biały dzień na granicy przed, a nie po decyzjach ostatecznych. Bo hatersey chłopcy zaolzańscy przedzie rają się przez lasy graniczne. Czasami się udaje, a czasami? Tutaj może próbować szczęścia tylko człowiek pojedynczy. Dwie ładne, młode ślązaczki długo patrzą na most. Może za tym mostem jest ktoś, kto poszedł i jeszcze nie wrócił. Ma się ochotę im powiedzieć wróci. wróci, dlaczego go nie miałby wrócić?...

Pomiędzy pobylem ks. Poniatowskiego w hotelu pod „Jeleniem”, a odejściem śląskich chłopców na wojnę w roku 1914 — upłynęło bądź co bądź nie jakieś tam głupie 20 lat.

Tuż obok mostu jest bulwar. Spokojnie bawią się dzieci i panienki cieszyńskie cerują pończoszki. W dole szumi Olza.

Naprzeciwko po stronie czeskiej stoi wielki czynszowy dom. Nie otwierają się tam okna. Nikt nie wchodzi. Zakaz, czy niechęć do sąsiada?

Czekam 10 minut. Nic! Nawet nie ma tu miejsca. O czym pisać. Chyba o wspaniałym niebie bez jednej chmurki, a robotnikach, którzy wracają skądś zakurzeni i przepracowani?!

Zaczekajmy na noc. Może ona przyniesie coś bardziej efektownego. Zaczekajmy na 1 października. Ale?

Życie jest bardziej modne, niż krwawe Zaolzie wabi! Wabi jak zakazana okusa! Tam odbywa się nowy rok 63, w miastach pokojowy, wojenny w głębi lasów i na stacjach kolejowych. Ale my nie możemy, nawet widzieć. Z chwilą kiedy powietrze noce, drgnie od dalekich strzałów, kiedy słodki jęk dzwonu zmieszają się z hałasem, który zabierze cudze życie, wówczas dopiero pióra zaczną latać i nerwowo zabrzmi telefon!

„Ależ proszę pani, proszę przedzej Warszawę, rozmowa prasowa”.

Teraz dopiero 3 po południu. — Most wziął się i nie nie gada! Nawet kol. prasowy p. Giser, który rozwił wiele moich złudzeń co do Cieszyna, radził wziąć nieco jadła „bo będą was karmić samym bigosem”. Wziąłem ze sobą trochę żywności, na małe obłożenie Paryża.

No i zmarnowała się. Sklepy w Polskim Cieszynie funkcjonują normalnie. Restauracyi, jak zwykle w Polsce Zachodniej w bród. A jednak jest coś co pachnie wojną. Czyta!

Nabożeństwo dla ochotniczego korpusu

Komitet „Walki o Śląsk za Olzą” — O. K. Z., Komenda Wilno komunikuje, że w dniu 2 października rb., o godz. 10 odbędzie się w kościele katedralnym nabożeństwo dla Ochotniczego Korpusu Zaolzańskiego, Komendy Wilno. W związku z tym Komenda Wilno zarządza w tym dniu, na godz. 8, zbiórke wszystkich ochotników, którzy dnia 29 września rb. otrzymali przydział podczas zbiórki na Piłomonicie. Zbiórka odbędzie się na boisku sportowym na Piłomonicie. Ustawienie oddziałów jak w dniu 29 września rb. Ochotnicy, którzy nie stawili się w jakiegokolwiek powodu w dniu 29 września rb. lub zarejestrowali się w terminie późniejszym, zgłaszają się również na zbiórke, gromadząc się na bieżni koło trybun.

Stuk i trzask skrzypienie
Wciąż stwarza przykrość nową
Na czasie więc przypomnienie:
Noś BERSON-OKMA skórę gumową

BERSON OKMA

Płaszcz letni, cena zł. 8 gr. 50.

Chyba po tamtej stronie za dwulutowane korony mógł właściciel sklepu nabyć coś równie taniego.

Tak, ta jaskółka jest wymowna.

Zapłaciłem 8,50 zł. za płaszcz i półtora złociska za czapkę. Ze wszystkich wydarzeń pierwszego dnia spędzonego w Cieszynie, to było wydarzenie największe.

Nie lekceważmy takich znaków. To coś, jak muszki wróżące słotę. Ta ki jeden, mały sklepik!

(D. c. n.).

Kazimierz Leezycki.

Obwody głosowania w Nowogródzczyźnie

Władze administracji ogólnej dokonały na terenie województwa nowogródzkiego podziału na obwody głosowania. Na obszarze okręgu Nr 50 w Lidzie jest 134 obwody, w okręgu Nr 51 w Nowogródku — 170 obwodów, a w okręgu Nr 52 w Baranowiczach — 153 obwody.

Delegaci Izby Przemysłowo-Handl. do zgromadzeń okręgowych

W dniu 29 bm. odbyło się plenarne obranie Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie, na którym dokonano wyborów delegatów do zgromadzeń okręgowych:

Okrąg Nr 45: Januszewicz Antoni, Sokółowski Wacław, Znamierowski Augustyn, Andruszkiewicz Wacław, Nagranecki Stanisław, Budrewicz Fliks, Welen Adolf (Nowa Wilejka).

Okrąg Nr 46: Ruciński Roman, Kowalski Edmund, Brzozowski Jan, Zejmo Mieczysław, Żukowski Antoni.

Okrąg Nr 47 (pow. wileńsko-trocki i święciański): Chemiński Ludwik, Jeleński

Razem jest 457 obwodów, czyli o 24 obwody więcej niż w r. 1935. Równocześnie starostwie powiatowi ogłosili ludności o podziale powiatów na obwody głosowania przy pomocy rozplakowania ogłoszeń.

Kazimierz, Houwał Jerzy, Zan Tomasz, Orecki Wiktor, Łukowicz Józef.

Okrąg Nr 48 (pow. dziśnieński, brasławski i postawski): Sieragowski Andrzej, Dunin-Markiewicz Andrzej, Weber Wacław, Łapicki Leon, Koziell-Poklewski Kazimierz, Tyszkiewicz Józef, Mikulski Karol.

Okrąg Nr 49 (pow. oszmiański, wilejski, mołodeczański): Bohdanowicz Mieczysław, Borodako Gabriel, Letachowicz Jan, Aleksandrowicz Apoloniusz, Oskierka Zygmunt, Jagmin Aleksander, Odyniec Paweł.

Napływają ofiary do Komitetu Walki o Śląsk za Olzą

Ofiarności społeczeństwa wileńskiego idąca z pomocą Komitetowi Walki o Śląsk za Olzą wzrasta z każdym dniem. Organizacje społeczne jak również pojedyncze osoby nadysyłają ofiary w gotówce bądź też w naturaliach. Pracownicy apteki Ubezpieczalni Społecznej przekazali zł 38, członkowie Zw. Ubezpiecz. Społecznych zł 22, lekarze A. K., Z. K., E. K., A. K., J. O. zł 20, Kasa Samopomocy

szeregowej policji państwowej woj. wileńskiego zł 500, pracownicy szpitala psychiatrycznego zł 164, członkowie Samopomocy Urzędników Urz. Wojewódzkiego zł 19, p. Koszowski zł 2, razem zł 765. Niezależnie od tego wiele firm nadesłało w naturze: 17 m. płótna białego firma „B-cia Jabłkowscy”, 16 m. płótna białoczerwonego firma „Maćkowiak i Romaniczuk”, 8 m. płótna niebieskiego i 10 m. białego firma „Pikiel”, materiały piśmienne ofiarowała firma „Józef Mackiewicz”.

Komitet Walki o Śląsk za Olzą — OKZ Komenda Wilno zwraca się z prośbą do społeczeństwa, aby wszelkie ofiary na ten cel przekazywały wyłącznie na konto centrali Komitetu w PKO Nr 303700.

Członkowie Wileńskiego Koła Związku Zawodowego Pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych oraz niezrzeszeni pracownicy Inspektoratu Wojewódzkiego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Wilnie, zebrani na nadzwyczajnym walnym zebraniu w dniu 28 września 1938 r. jednomyślnie postanowili: celem zadokumentowania swej jednoci z Polakami Zaolzańskimi i okazania im na razie chociaż pomocy materialnej, opodatkować się na rzecz Śląska Zaolzańskiego w wysokości 2 proc. jednomiesięcznych poborów „brutto”.

Łączna kwota z tej zbiórki wyniesie około 1000 zł.

W Wilnie konto 702 140

Wobec licznych napływów ofiar na wyekwipowanie wileńskiego oddziału Ochotniczego Korpusu Zaolzańskiego, podaje się do wiadomości, że ze względów technicznych utworzone zostało konto PKO Nr 702.140 na nazwisko Bronisław Śniechowski, które, po uzupełnieniu wymaganych formalności, przeniesione zostanie na Komitet Walki o Śląsk za Olzą.

Lida wzięła pierwszą nagrodę w ogólnopolskim konkursie dobrego czytania książki

W ogłoszonym przez zarząd główny pocztowego przysposobienia wojskowego ogólnopolskim konkursie dobrego czytania książki wzięli udział urzędnicy wszystkich urzędów pocztowych. W wyniku sąd konkursowy po rozpatrzeniu wypracowań, pierwszą nagrodę przyznał uczestnikom konkursu w Lidzie. Godzi się podkreślić, że zorganizowany przez Aleksandra Śnieżkę, referenta oświatowego PPW w Lidzie

Piszą do nas

Od łyczka do rzemyczka

We wsi Szalugi, gm. pródeckiej, pow. mołodeckiego żył sobie pewien gospodarz, nazwiskiem Gliński Antoni.

Przed laty uważali go sąsiedzi za jednego z porządniejszych gospodarzy. W międzyczasie urodził mu się syn. Chcąc urządzić huczne, lecz niekosztowne chrzciny, zażykował wypędzenie na ten cen samogonu. Policja przyłapała jednak go na gorącym uczynku. W rezultacie sąd i kara pieniężna. Ażeby nie być stratnym, zajął się Gliński pędzeniem samogonu na sprzedaż. Policja powtórnie przyłapała go. Zamiast zarzucić ten przestępny proceder, pędził samogon na dół, lecz policja wciąż go nakrywała. Zebrało się wskutek tego aż kilka spraw naraz Sął Okręgowy w Wilnie zaaplikował Glińskiemu 5 lat więzienia.

W więzieniu, jak w więzieniu, spotkał się ze znajomymi, a między innymi z sąsiadem z pobliskiej wsi Kirzyno - Botwachem, odsiadującym karę za kradzież. Po odbyciu kary koledzy powrócili do rodzinnych wsi i aby powetować straty, poniesione dzięki dłuższemu przesiadywaniu w pace, założyli spółkę złodziejską, werbując do niej jeszcze parę przyjaciół. Kradli co się dało, kożuchy, barany, buty, zegarki, suknie kobiece itd.

Składnicę zaś rzeczy skradzionych urządzono w domu Glińskiego. Istnienie spółki trwało czas dłuższy, aż w dniu 24 września powzięła im się noga. Spokany w lesie przez komendanta posterunku Policji w Gródku N. Kraskiewicza jeden ze spółników nie mógł się wytłumaczyć z przyczyny swego tam pobytu. Po nitce do kłębka wykryto całą szajkę oraz skradzione rzeczy.

Złodzieje znaleźli się za kratami, a skradzione przedmioty posterunek policji doręcza poszkodowanym, którzy okazali się najbardziej i najbliższymi sąsiadami i kto by mógł przypuścić, że z „niewinnego” samogonczyka może się człowiek przerobić na niebezpiecznego złodzieja.

Longin Bohdanowicz.

100 tys. osób

zwiedziło Targi Północne w Wilnie

Do dnia 28 ub. m. zwiedziło IV Targi Północne w Wilnie około 100 tys. osób, w tym duża liczba wycieczek z Warszawy, Kielc, Krakowa, Katowic, Będzina, Poznania oraz z bliższych terenów, tj. 8 powiatów woj. wileńskiego.

ROZMÓWKI PRZEDWYBORCZE

Czy i w tym roku zdarzy się „fuks”?

Podczas ubiegłych wyborów, które przyniosły rozwiązania osatnio Sejmu, lista kandydatów na posłów wileńskich zawierała niespodzianki. W wyścigu zaś do foteli poselskich, mówiąc językiem sportu, zdarzył się zdumiewający dla zawodowych polityków „fuks”. Do mety przybył w do skonałej formie przez nikogo nie „obstawiony” b. poseł Stanisław Hermanowicz.

— Do dziś nie wiem kto mnie na kandydata wysunął — mówił nam wczoraj p. Hermanowicz, podczas rozmowy na tematy wyborcze — i jak mnie obrali. Doprawdy fuks. Nikt ze mną nie rozmawiał przed posiedzeniem okręgowej komisji, bawiłem na wsi i o niczym nie wiedziałem.

Czy i podczas tych wyborów zdarzy się „fuks”?

Oczywiście trudno na to odpowiedzieć. Sądzić jednak należy, że doświadczenie lat ubiegłych będzie wykorzystane. Kandydatów jest wielu, siłko komisji wyborczej jest gęste, prawdopodobnie będzie mocno przebiegło. A jednak... Może przecież tak wypaść, że waga i powaga jakiejś osobistości nagle skryształizuje się na zebraniu wyborczym, że nagle przeobrazi w kretelem zawodowy, dożywołni, zdawałoby się, poseł, i do Sejmu wejdzie „prawdziwy”, „nieprzewidywany fuks”, który będzie tyle sprawiał kłopotu swoim parlamentarnym kolegom podczas posiedzeń sejmowych, ile sprawiał b. poseł Hermanowicz.

P. Hermanowicz potwierdza, że sprawiał kłopot kolegom. Wręcza nam wydaną własnym nakładem 48

stronicową broszurkę „Sprawozdanie z działalności parlamentarnej posła Stanisława Hermanowicza. Sesja zwyczajna 1937/38 r. Wilno — 1938 r.” Zebrał tam skrzętnie daty i tematy swoich przemówień w ciągu całej swej pracy parlamentarnej od 1935 r. Przemawiał symboliczną ilość razy: 44, — w tym złożył 8 interpelacji. Był w ciągu sesji 1937/38 wzmiankowany w 49 czasopismach polskich nie zliczoną ilość razy. Naprzykład wzmianka w „Monitorze Polskim” z dnia 17 lutego 1938 r.:

„Poseł Hermanowicz uważa za konieczne wydanie ustawy o cywilnych sądach honorowych i obrażonej miłości własnej. Jest to sprawa niecierpiąca zwłoki”.

Olbo „Nasz Przegląd” z dnia 2-go kwietnia 1938 r.

„Zbliża się godzina szósta wieczór. Posłowie powinni byli już być oddawna poza salą sejmową, by się przekonać i u dać się do Prezydium Rady Ministrów. A tu dopiero zaczynają się przygryzki do zasadniczej dyskusji. Już po referencie stoi na mównicy poseł wileński, Hermanowicz, który w całej gospodarce budżetowej wynajduje grzechy bilansowe w Monopolu Spirytusowym i Tytoniowym — Zbliża się godzina siódma”.

Podobnych wzmianek jest mnóstwo. Są oczywiście także większe z komentarzami. P. Hermanowicz penuhi merował wycinki prasowe z agencji, aby zorientować się co o jego saur-dzielnych wystąpieniach w Sejmie pisał prasa.

P. Hermanowicz, jak wiemy, nie spodziewanie dla siebie został posłem. Spełniał ten obowiązek jak umiał. Można jego dorobek poselski

oceniać różnie, można zwracać większą uwagę, na wesołość podczas niektórych jego wystąpień, można słyszeć tylko oklaski, nas jednak w tej chwili interesuje co innego. Czy p. Hermanowicz będzie kandydował. Czy tak przyzwyczaił się do foteli poselskiej, że jeszcze raz, tym razem nie fuksiem, spróbuje dojść do mety i godnie spełniać szaczący obowiązek reprezentanta ludności Wilna, czy zrezygnuje z walki. Pytamy więc!

— Czy podczas tych wyborów będzie pan, panie posle, kandydował?

Pytanie jest źle sformułowane i na to odrzuć wskazuje p. Hermanowicz. Istnieje „jeżeli” —: „Czy będzie, jeżeli przejdzie na komisję?”

— O. wątpię, czy przejdę. Taki jest łok, tak jest ciasno.

— No, a gdyby?

— To hym się zgodził kandydować!

Chodzi o to, że p. Hermanowicz przygotował trzy projekty zmian ustaw: 1) Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1934 r. pt. „Kodeks Handlowy”, 2) Ustawy o opłatach stornalowych z dn. 1 lipca 1926 r i 3) Ustawy o państwowym podatku dochodowym. P. Hermanowicz uważa te projekty zmian za swój poważny dorobek i mówi szczerze, że rozwiązanie Sejmu zaszkodziło nieprzyjemnie. Urwało w połowie prace rozpoczęte, i dlatego, owszem, zgodziłby się kandydować.

Ale cóż, trudno, jest łok. Szanse małego przy tak dużej konkurencji. Na życie trzeba patrzeć trzeźwo. A więc, chyba, że znowu „fuks” splota figla? (wz)

ZE SWIATA KOBIECEGO

Rozważanka na marginesie dnia

Referat Prasowy Z. P. O. K. pre-parujący Kolumnę Kobiecą co dwa tygodnie (z rozmaitym zresztą efektem), ma duże kłopoty w tym czasie. Teraz 2 tygodnie znaczą więcej, niż kiedykolwiek rok cały. Ileż zmian przynoszą dnie przebiegające tak szybko, jak kartki zrywane przez szalony wichur z kalendarza. Uchwałyne na zebraniu zamierzenia i godne pochwały projekty zaraz na drugi dzień stają się pozabawione znaczenia w obliczu nawały zdarzeń i hałaśliwych głosników, wykrzykujących zdarzenia dnia.

Więc kobiety projektujące to i owo opuszczają ręce i mówią: „czy warto?”

Naprzekąd — przecież miałybyśmy chyba rację, chcąc rozwijać w Wilniankach ochotę do pisania, bowiem brak nam czasami sił chętnych do pracy w referacie prasowym? No i ogłosiliśmy Konkurs na „felieton wakacyjny”. Trzeba bowiem zaczynać od rzeczy łatwych, zanim się dojdzie do rzeczowego reportażu.

A od tego czasu runął na świat Hitler z Sudetami, Czechosłowacją z wykrętnym a obrażonym Benesem, wizja dalekich Węgier zarysowała się przed stęsknionymi oczyma — krzyk nowych zdarzeń wstrząsa Polską, ministrowie różnych krajów latają do siebie jak brzęczące muchy, głosniki stały się szkołą druzgoczącej retoryki i pokazały, jak można mówić ze 2 godzinny bynajmniej nie nudząc słuchaczy.

Czy można w takiej chwili myśleć o „felietonach wakacyjnych”, albo o urządzeniu zamierzonego wieczoru literacko-humorystycznego?

To prawda, że trudno! Stał tu nie zmierznie skąpa liczba nadesłanych felietonów, która ograniczyła się do 5-ciu. Prawda, termin jest do 15-go października, ale czy my wiemy, jak nadal sprawy się potoczą?

Kobiety, przychodząc do domów po pracy widzą wzburzone twarze synów swoich, z których co starsi uczniowie wykradają się ciszkiem, żeby się zapisywać na ochotników do korpusu, chcącego przelewać krew za Śląsk Cieszyński. Kobiety muszą wysłuchiwać gorących słów dzieci, które wierzą, wierzą gorąco, że Polska, jeżeli zechce to wszystko będzie mogła.

Nie sobie jakoś te dzieci nie robią ani z Hitlera, ani ze Stalina, ani z Czech. Takie wyrosły nie bojące się — aż dziw. Mówi się im: „wojna, to rzecz straszna”. A oni: „nasza armia jest niezwyciężona. My mamy ducha. My się nie boimy. Polska będzie najpotężniejszym państwem w Europie”.

Rodzice — od czasu śmierci Marszałka Piłsudskiego — często spuszczały nos na kwintę, więc jaki taki ojciec zgromi smyka za fanfaronadę, a jednocześnie dziwi się, skąd te dzieciaki takie zadzieryzły?

Stąd nowe kłopoty. Wojenne ani-

Nasza stołownia

Wilnianie i Wilnianki oraz mili goście - turyści. Pamiętacie że przy ulicy Jagiellońskiej 3/5—3 jest skromna, ale miła stołownia, gdzie dostaniecie tanie i zdrowe obiady.

Nawet rozgrymaszone po lecie pieszczołochy znajdują tam jakiś przysmak dla siebie.

Proszę więc pamiętać o „Naszej Stołowni” przy ulicy Jagiellońskiej.

Wystawa „Dziecko w Polsce”

W związku z Ogólnopolskim Kongresem Dziecka została otwarta w Warszawie Pierwsza Wystawa Krajowa „Dziecko Polskie”.

Wystawa obrazuje zagadnienia związane z wszechstronnym rozwojem dziecka do lat 14, potrzeby dziecka i możliwości ich racjonalnego rozwiązania. Poszczególne działy wystawy obrazują działalność przedszkoli, szkół, zagadnienie wyboru zawodu, wreszcie zagadnienie urabiania obywatelskiego i społecznego dzieci oraz ich stosunku do ludzi i świata. Nadto wystawa obrazuje następujące zagadnienia: dom rodziny i środowisko wychowawcze, książki dla dzieci, świetlica, sklepik uczniowski, pomoce przed-szkolne i zabawki dla dzieci — toteż zwiedzenie jej będzie korzystne dla wszystkich rodziców, działaczy społecznych oraz dla szerokiej sfery publiczności.

Wileński Oddział Wojewódzkiego Kongresu Dziecka i Komisja Wycieczkowa K. O. S. Wil. celem ułatwienia zobaczenia wystawy organizuje wspólną wycieczkę

musze młodszego pokolenia wprowadzając ferment i w szkole (kto by myślał o nauce?) i w gospodarstwie („a co tam obiad?”, „nie przyjdę dziś na kolację”).

W dniu 28 - 29 września młode pokolenie było się nowej taktyki.

— Co? Czwartej rozmawiają o sprawach najważniejszych: Hitler, Mussolini, Chamberlain i Daladier. No dobrze, ale gdzie Polak? Co to znaczy? Nie, z tym trzeba zrobić porządek!

I oto w dniu 29 września jedna z „oburzonych” klas postanawia jak jeden mąż zapisać się w szeregi ochotników. Może wtedy Europa zwróci uwagę na to, że Polska też coś zna-czy.

Wystraszone matki 15 - 18 letnich synów oczywiście nie znajdują czasu na pisanie felietonów, tym bardziej, że mają oprócz tego jeszcze inne sprawy na głowie.

A wybory? Tu — tak czy inaczej będzie w Europie — należy spełnić swój obywatelski obowiązek. A Kongres Dziecka? Przecież to znów ważna sprawa. W naszych dzieciach, w młodzieży, mimo bardzo materialistycznych czasów płonie coś, co nie da się zmierzyć, ani zważyć.

Jednak oni są naprawdę lepszym od nas państwowotwórczym elementem. Najwyższy czas ująć w szersze ramy wychowanie młodego pokole-

nia w Polsce, nasilić opiekę, rozgrzać czułość — bo oto rośnie Moc — idzie Siła, przed którą tak chętnie i radośnie ustąpimy, gdy okrzepnie. Kongres Dziecka to zapoczątkowanie tej najważniejszej sprawy. Może gdy się stworzy ten „Komitet Nieustającej Czułości” i wszystkie dzieci nasze pod opieką serc oddanych wyrosną — dumne, silne, wierne i odważne — nie będzie do pomysłenia sytuacja, żeby jakkolwiek sprawa w Europie rozstrzygała się bez nas. A tym bardziej niemożliwe będzie radzenie o nas bez nas. „Nie o nas bez nas” to hasło dumnej szlachty warto byłoby sobie przypomnieć w polityce międzynarodowej.

O, nauczyć dzieci nasze, żeby nie były pokorne! Niech idą pewnie i z podniesioną głową, żeby od razu wi-dać było, że to idzie Siła.

Tak. Dużo spraw zbiegło się koło nas. Nic dziwnego, że nie można pi-sać felietonów.

A jednak ponieważ mimo wszyst-ko życie musi iść swym trybem po-wszednim i w naprężonej atmosferze trzeba jednak odbywać maluczką sprawę dnia, więc drukujemy dzisiaj niektóre z nadesłanych felietonów, że by praca chętnych kobiet nie zmarnowała się wskutek zaniedbania myśla-cej o wyższych sprawach redakcji.

E. K. M.

NA KONKURS

WAKACJE
(Felieton wakacyjny)

Wakacje... Wspomnienia wakacyjne — to chyba zawsze i nieodmiennie wspomnienia jakichś tam wód. Rzeka, rzeczka, rzeczułka, czy leśny potoczek, sadzawka, staw, jezioro, morze lub wreszcie wanna w Krynicy, czy innych Druśkienkach... Od najmłodsze dzieciństwa do samej zamierzającej starości!

Pamiętam takie niesłychanie dawne wakacje nad Pilicą. Niezliczona gromada dzieciarni i cudna, chyba słodka jak miód płytka woda sącząca się po złocistym piaseczku, wynosząca jakieś nadzwyczajne muszelki, kamyczki i inne skarby. Brodzenie po kolana od rana do nocy i wszystkie zropczone mamusia nad wiecznie zbrudzonymi sukienkami, jako że nie było jeszcze wówczas w zwyczaju ubieranie dzieci na słońce, upał i wodę w majteczki kąpielowe. Mamusia i nianie prały, krochma-liły i prasowały, aby synusie i córusie mie-li co chlapać i gnieść i... za co obrywać klapsy.

Pozostali w pamięci szmaragdowe łą-cki nadbrzeżne i wąskie paseczki piasku bardzo jasnego i złotego. „kolorowa woda”, do której trzeba było chodzić da-leko, ze starszymi, a zabierało się z sobą muszelkę, skorupkę lub monetę, wchodziło się na wąski mostek wrzucało się swój skarb w głąb a potem nabożnie podziwiało się, że przedmiot zapadając zdawał się zabarwiać wszystkimi kolorami tęczy. A potem piło się z dzbanuszką tę przedziw-nie czystą i przedziwnie zimną wodę, choć aż zęby od niej cierpły. Te wakacje nazy-wały się „Na Bocianie” i długo wracały we wspomnieniach.

A inne znów były „Na Kacze” — nieopodal Spawy (przedziwne szczęście do ptaków ziemnowodnych). Wielki las rzą-dowy podchodził pod samą wieś, oddzie-lony od niej tylko wąską taśmą drogi. Wy-gładał niewinnie, był w tej części mieszany z przewagą niestarych sosen, z poszy-

ciem malin, czerni i poziomek — a prze-cięż napawał nas obawą. Był rządowy. Gajowy chodzik po nim ze strzelbą i w na-szych oczach zastrzelili psa, kochanego Burka, który ośmielił się przekroczyć granicę lasu. Było to tuż przy brzegu. Nam wolno było chodzić po lesie, płaciliśmy za to, a przecież obawialiśmy się. Chodzi-liśmy jednak. Brodziliśmy po strumyku, do którego poprzez liście leśszczyń prze-siewało się słońce, zbieraliśmy jagody i kurki, a marzyliśmy o wyprawie do „boru” o którym wiedziliśmy od dzieci ze wsi. Do „boru” nikomu nie wolno było cho-dzić, bo tam car przyjeżdżał na polowa-nia. Podobno „boru” pilnowali kozacy, przed którymi czuliśmy uzasadnioną trwo-gę, ale tym bardziej postanowiliśmy tam pójść. Nie wiem już dziś, jakim cudem u-zyaskaliśmy od rodziców pozwolenie na wyprawę „do boru na bedki” — może nie wiedzieli nic o niebezpieczeństwie, które zresztą wyolbrzymiała zapewne na-sza dziecięca wyobraźnia. A więc po wczesnym obiedzie wyruszyliśmy w kilko-ro lasem. Z początku droga wiodła wzdłuż znanego nam dobrze strumienia w którym co dzień chlapaliśmy się i nad którym zwykliśmy szukać poziomek. Po-tem przyszły jakieś zarośla, zagajniki. Gło-sy leśne tajemnicze, niezbrane nam dotąd, szmery, szelesty. Tu już był teren zakaza-ny. Zaczęliśmy się porozumiewać ze sobą szepcąc lub na migi. Wreszcie — bór. Ol-brzymie czerniowodne sosny, naga, tyl-ko suchym igliwem pokryta ziemia. Prze-jrzyście a mroczno. Groźnie, straszno. Za-chodzące słońce przesącza się nam wprost w oczy, maleńkie wśród lasu jezioro z krwi i złotą potęgą wrażeń zakłętej krainy złego czarownika, który może już wie o nas i lada chwila hufce jego wypad-ną, pochwyć... nigdy już nie wrócimy do domu i do strumyka! Strach chwyla za ser-ce...

„jaka bedka!” — powiada jedna z dziewczynek zbierałymi ustami. Wycina nożykiem i składa do kosza (wielkiego kozak!) tę pierwszą zdobycz dzisiejszą. Ale czar nie pryska. Przeciwnie. Teraz wiemy już na pewno, że się to nie skończy na niczym. Nagle — okrzyk, tętent... „Kozacy!” Gdzieś daleko, za jeziorkiem, a może to z niego wychynęli, z tego car-skiego złota i z tej krwi polskiej!... Tak to sobie tłumaczyłem później, po wielu dniach, kiedy ucił już łomot w skro-niach i ustało ściskanie w gardle i strach obłądny tej dzikiej, szalonej ucieczki. A teraz myślę, że może to wcale nie byli kozacy — może sarny, albo jelenie, a je-żeli byli, to zapewne wcale nas nie zau-ważyli, ale wtedy, ha, wtedy w ogóle

Kongres Dziecka

Przypominamy, że w dniach 2—4 paź-dziernika odbyw. się w Warszawie „Kon-gres Dziecka” w połączeniu z wystawą pl. „Dziecko w Polsce”, która będzie trwała cały październik. Przewiduje się wycieczki do Warszawy, zorganizowane przez Kuratorium Szkolne Wileńskie.

Konkurs

Przypominamy, że do 15-go paź-dziernika można nadsyłać na kon-kurs „felietony wakacyjne”.

Dotychczas nadesłane, niestety, nie są na poziomie nadającym się do druku. Znow felietony opatrzone god-łem „Uderz w stół, nożyce się odez-

wą” oraz „Jarzębina” są zbyt długie. Prosimy odebrać je w celu porobie-nia skrótów.

Rozumiemy, że czasy nadeszły o-sobliwe i nie nadające się do pisanja felietonów wakacyjnych — ale skoro się to zaczęło, należy skończyć.

Osobliwy wieczór

Taki był w dniu 28 września w sali Ku-ratorium Szkolnego. Nazywał się „Czarna kawa”. Można i tak. A właściwie powinien był nosić nazwę „Puchar entuzjazmu” czy coś w tym rodzaju. Zda się bowiem, że ludzie mało pili tej kawy i pozostawili wie-le tortów na stole. Zajęci usilnie własnymi wewnętrznymi przeżyciami — i ci goście z za granicy niemieckiej, 40 nauczycieli Po-laków, i ci tutejsi, gospodarze, którzy przy-szli, żeby uścisnąć dłoń braci z za kordonu.

Jacy to dzielni, kochani ludzie — ci nau-cyciele - Polacy z Niemiec. Trudne życie, (jakie prowadzą, dało im hart niezmierny i rozpałiło w nich polskość gorzącym pło-mieniem. Przy zleknięciu się z nimi, jaki potężny dech entuzjazmu zdmuchuje z ser-ca kurze codzienności i wtedy się okazuje, że i nasze serce również jest Polski pełne, tylko my nie umiemy tak o Niej mówić żar-liwie i z rozkłysłymi oczyma jak oni — zagranicą. Przyjechali, żeby od nas wziąć pokarm duchowy. Wzięli. Umieli brać. Ale i nam dali — dużo dali.

Wracało się do domu, skandując w du-szy „Pięć prawd Polaka”, prawd przedziw-

nych, które i myśmy powinni wyręć na na-szej rzeczywistości. A więc:

1. Jesteśmy Polakami. 2. Polak Polako-wi jest bratem. 3. Wiara ojców naszych jest wiarą naszych dzieci. 4. Polak codziennie Narodowi służy. 5. Polska jest Matką naszą — nie wolno źle mówić o Matce.

Na konkurs
Nocą...

(Zamiast „felietonu wakacyjnego”).

Cisza rozbrzmiewa parku modłami...
Noc senną zlepię księżycem płonie,
Przystają srebrem fiony i drzewa,
Gdy cisza jęknem komarów śpiewa.

Aksamit nocy srebrem się pieni,
Wiatr szuka w gęstwie blasków i cieni...
Cyli Serca gwarzą, a usta milkną
Upile szczęścia tą krótką chwilką...

Ach, nagle z krzewów głęboki, czysty
Wytrysł słowika trzask najpiękniejszy,
Zaniósł się łkaniem... zachłystnął ciszą,
Srebrnym ślaczem serca kołysze.
WANDA WOLAŃSKA.

Z cyklu „Złote myśli”

Na próżno chcecie wykluczyć gwałt
z duchowej sfery istnienia,
on tylko wyższy przybiera kształt
w głębiach ludzkiego sumienia.

Lecz i tu walka powszechna trwa,
podległa duchowym potrzebom,
a ten zwycięzca, kto drugim da
najwięcej światła od siebie!

ADAM ASNYK.

„Dzień rezerwisty”
w Wilnie

Zarząd grodzki Związku Rezerwistów na posiedzeniu w dniu 26 bm. ustalił na-stępujący program obchodu w Wilnie „Dnia Rezerwisty”, przypadający w r. b. na niedzielę dn. 2 października:

godz. 9 — zbiórka wszystkich człon-ków Zw. Rez. i Rodziny Rezerw. w lokalu związku przy ul. Tałarskiej 5, skąd nastąpi odmarsz do kościoła.

Godz. 10 — msza święta.
Godz. 11.30 — złożenie wiązanek kwiatów na płycie grobowca oraz odda-nie hołdu Sercu Marszałka Piłsudskiego na Roscie.

Godz. 12.30 — złożenie wiązanek kwiatów w kaplicy ś. p. ks. biskupa Wła-dysława Bandurskiego w katedrze.

Godz. 13 — akademia w sali Federa-cji PZO przy ul. Św. Anny 2.

* * *

Zarząd główny Zw. Rezerwistów decy-żuje z dnia 20 bm., że względów tech-nicznych, przesunął termin walnego zjaz-du delegatów i koncentracji oddziałów Zw. Rezerw. w Katowicach o tydzień, to jest z dn. 2 i 3 października na 9 i 10 paź-dziernika rb.

Towarzystwo
Kursów Technicznych
w Wilnie

prowadzi następujące kursy: 1) Pomocników mierniczych 6 i pół mies., 2) Dozorców drogo-wych — 6 i pół mies., 3) Dozorców melio-racyjnych — 6 i pół mies., 4) Radio i Ele-ktrotechniczne 5 i 7 mies., 5) Techniczno-Kreślarskie — 6 i pół mies., 6) Sa-mochodowe i motocyklowe z warsztatami 2 mies., 7) Korespondencyjne w dziale budow-lanym i drogowym o poziomie średnim. In-formacje udziela i podanie przyjmuje kan-celaria kursów w godz. od 17 do 19. Wilno, Holenderna 12, gmach Państwowej Szkoły Technicznej, tel. 171.

Ale przecież wiem, że już tylko Na-rocz, i już tylko w cichą, bezwielką po-godę...
W. Łuczniowa.

KRONIKA

Październik

1

Sobota

Dziś: Remigiusza B. W.
Jutro: Aniołów StróżówWschód słońca — g. 5 m. 21
Zachód słońca — g. 4 m. 57Sposzczenia Zakładu Meteorologii USB
w Wilnie z dn. 30 IX. 1938 r.

Ciśnienie 769

Temperatura średnia + 12

Temperatura najwyższa + 22

Temperatura najniższa + 2

Opad —

Wiatr — cisza

Tend.: bez zmian

Uwagi: pogodnie.

WILEŃSKA

DYŻUR APTEKI:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sapożnikowa (Zawalna 41); Rodowicza (Ostrobramska 4); Augustowskiego (Mickiewicza 10); Narbuta (Sw. Józefa 2); Zasławskiego (Nowogródzka 89).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokoiska 42); Szanitary (Legionowa 10); i Zajęczkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA.

— 870 kolicji z przepisami administracyjnymi. W ciągu ub. miesiąca organa policyjne sporządziły 870 protokółów za różnego rodzaju wykroczenia przeciwko przepisom administracyjnym. Najwięcej protokółów sporządzono za opóźnienie, zakłócenie spokoju publicznego, wykroczenia przeciwko przepisom o ruchu kołowym, nieoswieślenie klatek schodowych itd.

— Spadek liczby eksmisji mieszkaniowych. Ilość eksmisji mieszkaniowych na terenie miasta uległa nieznacznie zmniejszeniu się. W ciągu września wykazano przeszło 50 rodzin, prawie wyłącznie biedaków, zalegających z opłatą komornego.

SPRAWY SZKOLNE

— Shelley's Institute (Jagiellońska 10 m. 5). Zapisy na kursy: angielski, francuski, niemiecki, rosyjski, dnia 2, 3 i 4 paźdz. od godz. 12—13 i od 17—18. Celujący studenci otrzymują stypendium do Londynu do „The Polytechnic College“.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— Zebranie Zw. b. ochotników Armii Polskiej. 29 bm. o godz. 19, odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie Związku b. ochotników Armii Polskiej w sprawie przyłączenia reszty ziem Śląska Cieszyńskiego do Polski. Obie sale lokalu związkowego przy ul. Beliny 9 wypełniły członkowie w liczbie kilkuset osób. Zebrani uchwalili jednomyślnie rezolucję i postanowili wysłać depezę do Marszałka Śmigłego-Rydza.

WOJSKOWE

— Dziś rozpoczyna się rejestracja rocznika 1918. Z dniem dzisiejszym referat wojskowy Zarządu Miejskiego przystępuje do powtórnej rejestracji mężczyzn urodzonych w roku 1918. Rejestracja potrwa dwa miesiące do dnia 1 grudnia rb.

RÓŻNE

— „PALAIS DE DANSE” komunikuje, że od wtorku występuje gościnnie znakomita imitatorka znana z występów radiowych WAWA, w programie Ordonówna, Ziemińska, Terne, Chevalier, Olsza i inni. Występy pani WAWY, niewątpliwie zainteresują elitę naszego grodu.

NOWOGRODZKA

— 8.500 osób zwiedziło wystawę regionalną. Jak wynika ze statystyki przeprowadzonej przez kierownictwo wystawy regionalnej ziemi nowogródzkiej, urzędzonej z okazji „Dni Mickiewiczowskich” w okresie od dnia 11 do 22 września zwiedziło wystawę około 8.500 osób. Jak na stosunki nowogródzkie ilość zwiedzających była dość duża.

Wśród zwiedzających zamiejscowcy luryści z dalszych okolic Rzeczypospolitej stanowili ok. 50 proc.

— Brak chleba. W okresie świąt żydowskich zabrakło w Nowogródsku bułek i chleba, gdyż czynna była tylko jedna piekarnia p. Zalewskiego. Z tego by wynikało, że przed następnymi świątami (zamknięciem sklepów żydowskich) konsumenci muszą się zaopatrzyć w większą ilość pieczywa.

LIDZKA

— Ofiary płyną. Organizacje społeczne w Lidzie przysłały do energicznej zbiórki pieniężnej na rzecz uchodźców z za Olzy Polaków. Już w dniu 29 bm. pracownicy Urzędu Miejskiego przekazali na ten cel kwotę 100 zł, spółka autobusowa „Lidzianka” 100 zł, opodatkując jednocześnie wszystkich zautoferów, konduktorów i kontrolerów autobusowych od 2—4 zł miesięcznie.

— Wyniki Konkursu T-wa Przyjaciół Lidy. Towarzystwo Przyjaciół m. Lidy, dając do podniesienia estetycznego wyglądu miasta, ogłosiło w lipcu rb. konkurs na najpiękniejszy ogródek, balkon i okno.

W wyniku zostały przyznane nagrody: Żuk Bonifacy — ul. Legionowa Nr 27 za najpiękniejszy ogródek — nagroda w kwocie 25 złotych; Bieluzys Antoni — ul. Kpt. Mienickiego Nr 17 za najpiękniejszy ogródek — nagroda w kwocie 25 złotych; Nalewska Olga — ul. Szkolna Nr 78 za dobrze utrzymany ogródek — nagroda w kwocie 15 złotych; Michałowicz Antoni — ul. Suwalska Nr 167 — za dobrze utrzymany ogródek — nagroda w kwocie 10 złotych; Antonowiczowa Aleksandra — ul. 3 Maja Nr 16 — za dobrze utrzymany ogródek — nagroda w kwocie 10 złotych; Liśkiewiczówna Helena — ul. Ks. Falkowskiego Nr 19 — za najładniejszy wygląd balkonu — nagroda w kwocie 15 zł.

Nagrody są do odebrania w kasie Zarządu Miejskiego do dnia 1 listopada rb.

Nie odebranie nagrody w powyższym czasie będzie uważane za przenieście się.

— 2 i 3 października rb., staraniem Rady Dekanalnej III Zakonu Św. Ojca Franciszka przy kościele Farnym w Lidzie, odbędzie się uroczysty Kongres tegoż Zakonu. Spodziewany jest przyjazd J. E. Arcybiskupa Metro polity Wileńskiego ks. Romualda Jastrzykowskiego oraz innych dygnitarzy kościelnych.

BARANOWICKA

— Zawieszenie oddziałów Centralnego Zw. Rzemieślników Żydów. Starosta powiatowy w Baranowiczach wydał decyzję zawieszającą działalność oddziałów Centralnego Związku Rzemieślników Żydów w Baranowiczach, Lachowiczach i Mołcza dżi.

WOŁOŻYŃSKA

— Niedozwolony zabieg. 21 ub. m. w I-wieńcu przyłapano na gorącym uczynku spędzania kłodu akuszerkę Oleńską ład wigę.

— CZERWONY KUR GRASUJE. 21 ub. m. we wsi Cajuny wybuchł pożar, podczas któ

Firma „Ekstras” domaga się 7700 zł. od... Skarbu Państwa

W swoim czasie do wytwórni win „Ekstras” przy ulicy Zawalnej przybyli urzędnicy urzędu akcyzowego. Przeprowadzili rewizję, kwestionując szereg beczek wina.

Zarzucono wówczas właścicielom wytwórni że fałszowali pewne gatunki wina, podrabiali etykiety itd. Sprawę przekazano prokuraturze. Odbył się proces, który nie potwierdził wysuwanych przeciwko firmie zarzutów i właściciele jej uniewinnili.

Z powodu procesu jednak firma poniosła znaczne straty, obliczane przez właścicieli na

7700 złotych. Wytoczyła wówczas Izbie Skarbowej powództwo cywilne, domagając się odszkodowania. Wydział cywilny Sądu Okręgowego w Wilnie uznał roszczenia firmy za uzasadnione i zasądził od skarbu państwa na rzecz „Ekstrasu” 7700 złotych.

Władze Skarbowe zaskarżyły wyrok pierwszej instancji. Wczoraj sprawę rozpoznawał Sąd Apelacyjny. Okazało się jednak, że jedna ze stron pozwanych nie otrzymała wezwań, wobec czego na wniosek adwokatów proces odroczone.

Krwawy eilon romansu z piękną młynarką

Morderstwo we wsi Szawlany

We wsi Szawlany, pow. brasławskiego, w swoim mieszkaniu został zamordowany wystrzałami z rewolweru 32-letni zamożny rolnik Terent Agapow.

W wyniku dochodzenia policja aresztowała żonę Agapowa, stwierdzono bowiem, że mając do niego urazę z powodu jego miłości do pięknej córki młynarza, namówiła swego brata Grzegorza Łukomka i jego kolegę Radiona Dementiewa do dokonania zbrodni.

Okazało się, iż Agapow ostatnio całkowicie zaniedbywał swoją żonę, pochłonięty miłością do młodej młynarki, z którą spotykał się codziennie. W głowie Agapowej zrodziła się więc chęć zemsty, którą wykonała w tak straszliwy sposób.

Policja aresztowała morderców. Wszystkich trzech osadzono w areszcie centralnym. Córka młynarza na wieść o tragicznym zgonie przyjaciela, zbiegła z domu. (c)

Zajście na Targach Północnych

Kupca Meira Judelewicza (ul. Niemiecka Nr 11) spotkała na terenie Targów Północnych niemiła przygoda. Opowiedział on w komisariacie, że będąc na Targach, nabył sobie dwa zegarki - budziki wartości 26 złotych 50 groszy.

W pewnej chwili podszedł do niego osobnik, jak następnie stwierdzono, nazwiskiem Stanisław Łakiedrej, i zażądał pieniędzy na wódkę. Judelewicz odmówił. Wówczas Łakiedrej łaską stłukł mu oba budziki i zbiegł. Policja aresztowała Łakiedreja. (c)

Nieletni chłopcy kradną papierosy

Do kiosku tytoniowego Heleny Steckiewiczowej (Śniegowa 28) zbliżyło się dwóch nieletnich chłopców, prosząc o paczkę „Piaśkich”. Steckiewiczowa wręczyła paczkę papierosów, którą jeden z chłopców szybko chwycił, po czym obaj rzucili się do ucieczki. Alarm Steckiewiczowej nie odniósł skutku. Młodociani rabusie zbiegli. (c)

Hotel EUROPEJSKI w WILNIE

Pierwszorządny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach. Winda osobowa

rego spaliło się na szkodę 6 gospodarzy 5 domów mieszkalnych, 4 chlewy, 5 stodoł z tegorocznymi zbiorami, 6 spichrzów, 4 szopy i kilka innych budynków o łącznej wartości 26.896 zł.

Ogień powstał w skutek porzucenia za palki po zapaleniu papierosa w chlewie przez 9-letniego chłopca Cajuna.

Tegoż samego dnia w państw. maj. Nowy Dwór, gm. twienieckiej powstał pożar od iskry z komina tartaku, wskutek czego spaliły się 2 stodoły z tegorocznymi zbiorami wartości 10.000 zł. na szkodę dzierżawcy maj. Jednocześnie na szkodę dzierżawcy tartaku Rubinfeld spaliły się deski wartości 20.000 zł.

Ogólne straty wynoszą 33.895 zł.

TEATR I MUZYKA

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”.

— Występy J. Kulczyckiej. Dziś grana będzie rekordowa operetka „Wesoła wdówka” Lehara, która zdobyła sobie wielkie powodzenie. Bohaterami tej operetki są J. Kulczycka, W. Szczawiński, K. Dembowski i Wyrwicz - Wichrowski.

— Jutrzejsza popołudniówka. Jutro o g. 4 po poł. grany będzie „Bał w Savoyu” Abrahama z J. Kulczycką, X. Grey, K. Dembowski, W. Szczawiński i K. Wyrwicz-Wichrowskim. Ceny niższe.

— Jedyne występy baletu Opery Warszawskiej. Zapowiedź tego występu wzbudziła powszechne zainteresowanie, zarówno dla ciekawego programu, jak i zespołu solistów, o których fama niesie najpochlebniejsze oceny. Występ odbędzie się w Teatrze „Lutnia” we wtorek dnia 4-go października r. b.

DWA POŻEGNALNE WYSTĘPY REWII WARSZAWSKIEJ W SAJIB. KONSERWATORIUM (ul. Końska Nr 1).

Dziś w sobotę i jutro w niedzielę „Rewia Warszawska” występuje z programem pożegnalnym p. t. „Żegnamy Wilno”. Program całkowicie nowy.

Z teki policyjnej

W cegielni Milejkowskiego koń kopnął w głowę robotnika Jana Klimontowicza (ul. Chocimska 61). Pogotowie przewiozło go w stanie ciężkim do szpitala.

Wszczęte dochodzenie przeciwko Olgierdowi Grzymale (Szeszkińska 21), który dotkliwie pobił swoją służącą Paulinę Pieczukównę.

Jan Kordziś z Lipówki zgubił w mieście dokumenty umowy dzierżawnej, którą zawarł z Marianem Sosnińskim.

Jadwiga Kleszczewska (Chocimska 14) zgubiła na ul. Kalwaryjskiej portmonetkę, zawierającą 108 zł. Kto znalazł?

Z mieszkania Salomona Ryndziuna (ul. Nowogródzka 15) skradziono suknię jego żony, wartości 180 zł. Pod zarzutem dokonania kradzieży zatrzymano służącą.

Na ul. Bazylińskiej, motocyklista Norbert Przeworski z Borun, najechał na 10-letniego Izraela Korbara (Piwna 2). Chłopca przewieziono do szpitala.

Tuszas znów sprzedaje kwiaty

Wczoraj w „Kurierze” donieśliśmy o zatrzymaniu sprzedawcy kwiatów z ulicy Mickiewicza. Sprzedawał Tuszas.

Jak się obecnie dowiadujemy Tuszas został zwolniony, ponieważ nie był poszukiwany przez Sąd, chodziło jedynie o ustalenie miejsca zamieszkania i doreczenie wyroku umorzona sprawy, którą wytoczył mu w swoim czasie ojciec. (c)

RADIO

SOBOTA, dnia 1 października 1938 r.

6.42 Pieśń poranna. 6.45 Gimnastyka 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Koncert poranny. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Muzyka popularna. 8.55 Program na dzisiaj. 9.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół: Śpiewajmy pio senki. 11.25 Koncert solistów. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Mała skrzyneczka — prowadzi Ciocia Hala. 13.15 Koncert popularny. 14.00 Muzyka lekka. 14.15 Przerwa. 15.15 Teatr wyobraźni dla dzieci: „Dzień urodzin infantki” — słuchowisko. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Koncert Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Wł. Szczepańskiego. 16.45 Nicola Paganini — Felieton Sergiusza Kontera. 17.00 Nabożeństwo z Ostrej Bramy 17.50 Wileńskie wiadomości sportowe. 17.55 Program na niedzielę. 18.00 Transmisja z sali Rady Miejskiej uroczystej inauguracji V Tygodnia Propagandy Budowy Szkół Polskich w Wilnie — reportaż. 19.30 Zygmunt Noskowski: Powrót — suita krakowiaków. 20.00 Audycja dla Polaków za granicą. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Czytanka: fragment z powieści „Pięć lat” Stefana Żeromskiego. 21.10 Muzyka taneczna. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 „Godzina niespodzianek” — audycja konkursowa ze wszystkich Rozgłośni P. R. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

NIEDZIELA, dnia 2 października 1938 r.

7.15 Pieśń poranna: „Bogarodzica”. 7.20 Orkiestra Reprezentacyjna Policji Państwowej. 8.00 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wsi. 8.45 Program na dzisiaj. 8.50 Wiadomości rolnicze. Transmisja do Baranowicz 9.00 Pieśni polskie w wykonaniu Wandy Ka lenkiewiczowej. Transmisja do Baranowicz 9.15 Regionalna transmisja z Zaleszczyk. 11.45 Nasz program muzyczny w sezonie jesienno - zimowym omówi Edmund Rudnicki, kierownik Wydziału Muzycznego P. R. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Koncert symfoniczny. 13.00 W świetle rampy. 13.10 Muzyka obiadowa. 14.10 Transmisja z Kongresu Dziecka. 14.30 Muzyka. 14.40 W świecie przyrody: „Pies — przyjaciel człowieka” — pogadanka Władysława Wysockiego. 14.50 Rok w pieśni ludowej. „Pieśni jesienne” — audycja słowno - muzyczna z udziałem Chóru „Harmonia” w opracowaniu Genadiusza Cyłowicza. Transmisja do Baranowicz 15.15 Echo przeszłości: „Posel Tenecki na Zamku Trockim” — pogadanka Marii Aleksandrowiczowej. 15.25 Audycja dla wsi. 15.45 Winobranie — reportaż. 15.55 Powszechny Teatr Wyobraźni: „Gdy miał trzydzieści lat” — słuchowisko z życia Henryka Sienkiewicza. 16.35 Utwory fortepianowe (recital). 17.00 Transmisja z Kielc z uroczystości odsłonięcia pomnika Czynu Legionów. 17.30 Przemówienie Ministra WR i OP prof. Wojciecha Świętosławskiego do młodzieży akademickiej. 17.40 Podwieczorek przy mikrofonie. W przerwie: Chwila Bina Studiów. 19.15 „Henryk Sienkiewicz” szkic literacki. 19.30 „Dawniej lepiej było” — wieczórka w wykonaniu zespołu „Kaskada”, tekst Edwarda Ciuksy. 19.55 Wileńskie wiadomości sportowe. 20.00 „Damy i huzary” — opera komiczna. W przerwie: Przegląd polityczny i dziennik wieczorny. W drugiej przerwie: Wiadomości sportowe (udział bierze Wilno). 23.10 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikaty. 23.45 Zakończenie programu.

Książka kształci, bawi, rozwija!

Czytelnia Nowości

Wilno, Św. Jerzego 3

OSTATNIE NOWOŚCI

Lektura szkolna — Beletrystyka — Naukowe — Wysyłka na prownie. Czynna od 11 do 18-ej.

Kaucja 2 zł. Abonament 1.50 zł.

Wycieczka dla radiosłuchaczy

Uczestnicy niedzielnej wycieczki dla radiosłuchaczy zwiedzą Targi w ostatnim ich dniu oraz będą obecni na przedstawieniu sztuki Anzycza „Łobzowanie”, która odegra zespół Teatru Ludowego im. Ursyna-Niemcewicza w składzie 40 osób, z baletem, chórem i własną orkiestrą. Zbiórka obok wieży Świętojańskiej o godz. 11.

Wstęp na Targi i przedstawienie 40 gr od osoby.

Żywcem pogrzebany

Tragiczny wypadek na Wojennym Polu

Tragiczny wypadek wydarzył się wczoraj na t. zw. Wojennym Polu u wylotu ul. Werkowskiej. Jeden z robotników, 30-letni Jan Lubek (Ślomieńska 25) kopał glinę. Kiedy robotnik znalazł się we wgłębieniu, część góry oberwała się i zasypała go

żywcem.

Zanim go odkopano — było już za późno. Nieszczęśliwy został uduszony i wezwany lekarz pogotowia stwierdził zgon. Zwłoki przewieziono do kosmicy przy szpitalu Św. Jakuba. (c)

HOTEL

„ST. GEORGES”

W WILNIE

Pierwszorządny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

